

KOMPARATIVNI PRIKAZ NALAZA I PREPORUKA IZ IZVJEŠTAJA O NAPRETKU BiH U PROCESU STABILIZACIJE I PRIDRUŽIVANJA KOJE JE EUROPSKA KOMISIJA OBJAVILA 2006., 2007. I 2008. GODINE

<i>Kopenhagenski kriteriji</i>	<i>2008. godina</i>	<i>2007. godina</i>	<i>2006. godina</i>
Politički kriteriji	Postignut je ograničen napredak u ispunjavanju političkih kriterija.	Napredak je usporen. I dalje važe ključni prioriteti iz EP.	Napredak se nastavlja, premda sporijim korakom. Ključni politički prioriteti EP samo su djelimično ispunjeni.
Demokracija i vladavina prava	<ul style="list-style-type: none"> • Ograničen napredak BiH u pogledu kreiranja funkcionalnije i efikasnije državne structure. • Nije postignut napredak u pogledu ustavnih reformi. • Opštinski izbori su obavljani u skladu sa međunarodnim standardima. • Određen napredak u poboljšanju efikasnosti Parlamentarne skupštine BiH. Nedostatak političke volje i problemmi sa kapacitetima u Vladi i 	<ul style="list-style-type: none"> • Ograničen napredak BiH institucije nisu pokazale kapacitet da preuzmu dalju političku odgovornost i vlasništvo. Potrebna su hitne mjere koje će osigurati efektivno funkcionisanje institucija na državnom nivou. • Izbori 2006. su bili u skladu sa međunarodnim standardima. • Mali napredak u kapacitetima javne uprave na državnom nivou. Nema napretka u saradnji između državnog i entitetskog nivoa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Djelimični napredak. Izbori su obavljani u skladu sa međunarodnim standardima. Neuspjelo pokušaj izmjene Ustava. • Poduzeti su neki koraci u jačanju državnih institucija. Koordinacija između države i entiteta i dalje neadekvatna. Cjelokupno djelovanje izvršnih i zakonodavnih institucija ostaje nedovoljno. • Reforma javne uprave djelimično obavljena. • Mali napredak u reformi policije. • Napredak pravosudnog sistema, njegova

	<p>Parlamentu nastavljaju da odlažu usvajanje zakonodavstva.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Određen napredak postignut u oblasti javne uprave, no neophodni su dalji napori. Saradnja Agencija za državnu službu, na entitetskom i državnom nivou, je unaprijeđena. • Proces izrade Zakona o državnoj imovini je veoma spor. • Imenovanje četiri državna Ombudsmena i prenos nadležnosti na državni nivo je odloženo. • BiH nastavlja da čini dalji napredak u poboljšanju pravosudnog sistema. • Mali napredak u oblasti borbe protiv korupcije. 	<ul style="list-style-type: none"> • I dalje nedovoljno sveukupno funkcionisanje izvršnih i zakonodavnih institucija • Mali napredak u oblasti javne uprave. • Napredak u oblasti pravosuđa, smanjena zavisnost o međunarodnoj zajednici. • Mali napredak u oblasti borbe protiv korupcije. 	<p>nezavisnost se mora ojačati kao i njegova efikasnost.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Korupcija ostaje ozbiljan problem.
<p>Ljudska prava i zaštita manjina</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ograničen napredak u oblasti ljudskih prava i zaštite manjina. • Određen napredak ispunjavanju civilnih i političkih prava. • Neophodno je osigurati fondove za rekonstrukciju državnih zatvora. • Mali napredak u oblasti slobode izražavanja i medija, slobode 	<ul style="list-style-type: none"> • Mali napredak. Neophodni su dalji napori u oblasti ljudskih prava, pristupa pravdi, zatvorskog sistema, vjerske netrpeljivosti i diskriminacije. • Nema napretka u oblasti javnog emitovanja. • Napredak u oblasti neriješenih slučajeva. Socijalno – ekonomska 	<ul style="list-style-type: none"> • Ograničen napredak. Etnička diskriminacija ostaje kritičan problem, kao i netolerancija i zatvorki uslovi. Prioritet EP o javnom emitovanju nije u potpunosti ispunjen.

	<p>okupljanja i slobode religija.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ograničen napredak u oblasti ekonomskih i socijalnih prava. • Određen napredak u oblasti kulturnih prava i prava manjina. • Mali napredak po pitanju Socijalno-ekonomске integracije povratnika. 	<p>situacija povratnika ostaje problematična.</p>	
Regionalna pitanja i međunarodne obaveze	<ul style="list-style-type: none"> • BiH nastavlja aktivno da učestvuje u inicijativama regionalne saradnje. Saradnja sa ICTY je zadovoljavajuća. Odnosi sasusjedima su dobri, no mali napredak je načinjen u rješavanju postojećih problema vezanih za trgovinu i granice sa Hrvatskom i Srbijom. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mali napredak, uključujući saradnju sa ICTY, koja je sada na zadovoljavajućem nivou. Aktivno sudjelovanje u oblasti regionalne saradnje, dobrosusjedski odnosi, ali mali napredak u rješavanju postojećih problema vezanih za trgovinu i pitanja granice. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ograničen napredak. Bilateralna pitanja o obilježavanju granica i trgovini ostaju da se riješe.
Ekonomski kriteriji	<ul style="list-style-type: none"> • Određen napredak u oblasti funkcionisanja tržišne ekonomije. • Određen napredak u postizanju konsenzusa po pitanju osnova ekonomske politike. • Poboljšana je među-entitetska saradnja u polju ekonomske politike. • Makroekonomske politike su pogoršane zbog ekspanzije fiskalne politike, koja je potakla inflatorne pritiske i uticala na 	<ul style="list-style-type: none"> • Mali napredak u oblasti funkcionisanja tržišne ekonomije. Potrebne najveće reforme kako bi se omogućila konkurentnost na EU tržištu. • Visok ekonomski rast, vanjski bilans značajno unaprijeđen, inflacija pod kontrolom, direktna strana ulaganja u porastu. • Postignuća u oblasti reforme direktnih poreza, privatizacije u RS i brzog razvoja finansijskog 	<ul style="list-style-type: none"> • Ograničen napredak prema funkcionalnoj tržišnoj ekonomiji. Potrebni su značajni naponi kako bi bilo moguće nositi se sa konkurentskim pritiskom i tržišnim snagama unutar Unije. • Postignuća u koordinaciji fiskalnih politika, uvođenju PDV-a, analitičkim kapacitetima za podršku kreiranju politike, ekonomskom rastu, fiskalnoj konsolidaciji, rastu izvoza i privatizaciji, naročito u RS. • Reforme u mnogim oblastima odvijaju se

	<p>širenje deficita tekućeg računa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Neravnomjeran napredak u procesu privatizacije • Potrebni dalji naponi na unapređenju poslovnog okruženja. • Spor napredak u razvoju pravosudnog sistema, zaostali sudski slučajevi, usporeno procesiranje utiče na prava kreditora i vlasnika. • Održana finansijska stabilnost • I dalja prisutna intervencija države u ekonomiji. • Nivo ekonomske integracije sa EU ostaje i dalje visok. • Nezaposlenost ostaje jako visoka. 	<p>sektora.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Usporene reforme, posebno u FBiH (privatizacija i restrukturiranje). • Ostaje visoka nezaposlenost, javni troškovi značajno porasli. • Značajna strukturalna rigidnost u tržištu rada. • Poslovno okruženje pati od administrativne neefikasnosti; slabo jačanje prava kreditora i vlasničkih prava. Obiman neformalni sektor. 	<p>ipak sporo. Problemi sa nejednakošću u trgovini i tekućim računima, uska osnova za ekonomski razvoj, fiskalni položaj, ekonomski i fiskalno odlučivanje, efikasnost javnog rashoda, poslovna klima i korporacijsko upravljanje, privatizacija i korporacijsko restrukturiranje.</p>
Europski standardi	<p>Ostvaren je određen napredak u usklađivanju zakonodavstva i politika u ovoj oblasti. Provedba odredaba Privremenog koje se odnose na pitanja vezana za carine, općenito je zadovoljavajuća. Općenito je potrebno ojačati administrativne kapacitete i ostvariti dobre rezultate u provedbi SSP-a.</p>	<p>Ograničen napredak Određeni napredak u oblasti konkurencije, transporta, energije, viznog režima i azila. Mali napredak u socijalnim politikama i zapošljavanju. Pokazani su dobri administrativni kapaciteti tokom pregovora o SSP-u.</p>	<p>Ograničen napredak.</p>
	<p>Određeni napredak u oblasti unutarnjeg tržišta</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ograničen napredak u oblasti slobodnog kretanja roba. 	<p>Malo dodatnog napretka u uspostavljanju stvarnog unutrašnjeg tržišta u BiH</p> <ul style="list-style-type: none"> • Određeni razvoj u oblasti 	<ul style="list-style-type: none"> • Malo je postignuto u slobodnom kretanju roba. • Nema napretka u pogledu kretanja radnika.

Unutarnje tržište	<ul style="list-style-type: none"> • Ograničen napredak u pogledu usluga, prava nastana i privrednog prava; napredak ostvaren u oblasti registriranja poduzeća. • Nema razvoja u oblasti slobodnog kretanja kapitala. • Ostvaren napredak u oblasti carina – usklađivanje zakonodavstva i administrativni kapaciteti. • Ostvaren napredak u oblasti poreza. • Konkurencija - određen napredak u oblasti anti-trustovske kontrole, nema napretka u pogledu državne pomoći. • Ograničen napredak u javnim nabavkama. • Mali napredak u provedbi prava intelektualnog vlasništva. • Ograničen napredak u pogledu socijalnih politika i politika zapošljavanja • Određen napredak u oblasti obrazovanja. • Pripreme za članstvo u WTO su napredovale. 	<p>slobodnog kretanja roba.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ograničen napredak u pogledu usluga, prava nastana i privrednog prava. • Nema značajnijeg razvoja u oblasti slobodnog kretanja kapitala. • Ograničen napredak u carinskim propisima. • Određeni napredak u direktnom oporezivanju. • Stabilan napredak u oblasti anti-trustovske kontrole, određen napredak u pogledu državne pomoći. • Određen napredak u javnim nabavkama. • Mali napredak u pravu intelektualnog vlasništva. • Bez napretka u socijalnoj politici. <p>• Određeni napredak u obrazovanju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ograničen napredak u oblasti usluga. • Bez značajnog napretka u oblasti slobodnog kretanja kapitala. • Ograničen napredak u oblasti carina. • Napredak u oblasti direktnih poreza. • Napredak u anti-trustovskoj kontroli, nema napretka u državnoj pomoći. • Određeni napredak u javnim nabavkama. • Ograničen napredak u pravu intelektualnog vlasništva. • Mali napredak u politikama zapošljavanja i obrazovanju. • Mali napredak u uspostavljanju stvarnog unutrašnjeg tržišta u BiH.
Sektorske politike	<i>Ostvaren određeni napredak u pogledu sektorskih politika:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Nema značajnog razvoja u oblasti industrije i MSP. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nema značajnog razvoja u oblasti industrije i MSP.

	<ul style="list-style-type: none"> • Ograničen napredak u oblasti industrije i malih i srednjih poduzeća. • Određen napredak u oblasti poljoprivrede i ribarstva • Ograničen napredak u oblasti sigurnosti hrane, veterinarstva i zaštite zdravlja bilja. • Pripreme u oblasti okoliša i dalje su u ranoj fazi. • Određen napredak u pogledu transporta. • Ograničen napredak u oblasti energije, posebno kasne reforme u sektoru gasa. • Određen napredak u oblasti informacionog društva i medija • Određeni ograničen napredak u oblasti finansijske kontrole • Određen napredak na polju statistike, i dalje problematični popis stanovništva i suradnja između entiteta u ovoj oblasti. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mali napredak u poljoprivredi. • Pripreme u oblasti okoliša i dalje su u ranoj fazi. • Održiv, iako spor, razvoj u oblasti transporta. • Mali dodatni napredak u oblasti energije. • Određeni napredak u liberalizaciji sektora telekomunikacija i audiovizuelnog sektora, ali bez napretka u javnom emitiranju. • Ograničeni napredak u pogledu unutrašnje kontrole javnih finansija. • Nema napretka u oblasti statistike. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ograničen napredak u poljoprivredi. • Pripreme u oblasti okoliša i dalje su u ranoj fazi. • Održiv napredak u oblasti transporta. • Značajan napredak u usklađivanju sa <i>acquis</i>-em u oblasti avijacije. • Pozitivan razvoj u oblasti energije • Napredak u reguliranju komunikacija, ali ograničen napredak u javnom emitiranju. • Nema značajnog razvoja u pogledu unutrašnje kontrole javnih finansija. • Poduzeti koraci u oblasti statistike.
--	---	--	--

<p>Pravda, sloboda i sigurnost</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavlja se napredak u oblasti viza, upravljanja granicama, azila i migracija – potrebna dalja unaprijeđenja, unaprijediti CIPS, unaprijediti suradnju između različitih agencija vezano za granice, dalji napredak u oblasti azila i određeni u oblasti migracija. • Ograničen napredak u oblasti sprečavanja pranja novca. • Poduzeti su određeni koraci u borbi protiv droga – trgovina drogama i dalje ostaje problem. • Ostvaren napredak u pogledu djelovanja policije – fragmentiranost policijskih snaga u zemlji ostaje problem. • Ograničen napredak u pogledu borbe protiv organiziranog kriminala – i dalje je ozbiljan problem kao i trgovina ljudima. • U pogledu zaštite podataka – Agencija nije operativna. 	<ul style="list-style-type: none"> • Određeni napredak u vizama, upravljanju granicama, azilu i migraciji. • Određeni napredak u oblasti sprečavanja pranja novca. • Određeni napredak u pogledu borbe protiv droga. • Određeni napredak u pogledu rada policije. • Mali dodatni napredak u pogledu borbe protiv organiziranog kriminala, trgovine ljudima i terorizma. • Nema napretka u zaštiti podataka. 	<ul style="list-style-type: none"> • Određeni napredak u oblasti viza, upravljanju granicama, azilu i migraciji. • Ograničen napredak u sprečavanju pranja novca • Određeni napredak u pogledu borbe protiv organiziranog kriminala, trgovine ljudima i terorizma • Pitanje zaštite podataka i dalje zabrinjavajuće.
------------------------------------	--	---	--